

**Inspraakreactie Energiek Leiden
Commissie Stedelijke Ontwikkeling
25 mei 2021**

betreft: agendapunt 10 Vaststellen Regionale Energie Strategie

Op dinsdag 25 mei neemt de commissie Stedelijke Ontwikkeling een besluit over de Regionale Energie Strategie 1.0. De manier waarop deze strategie wordt ingevuld zal grote gevolgen hebben voor de inwoners van Leiden. Energiek Leiden is er niet gerust op dat de belangen van de burgers voldoende zijn meegewogen in het proces dat is voorafgegaan aan de vaststelling van de RES. Daarom willen wij u alsnog de volgende punten ter overweging meegeven:

I WIND

De zoekgebieden voor windprojecten moeten opnieuw tegen het licht gehouden worden

Ook een dichtbebouwde regio als Holland Rijnland kan niet ontkomen aan grootschalige opwek en wat ons betreft is dat ook wenselijk. Maar de RES 1.0 laat bij de aanduiding van zoekgebieden steken vallen, waardoor de realisatie van de doelstelling voor 2030 in gevaar komt. Het (gedeeltelijk) elektrificeren van de warmtevoorziening en mobiliteit kan alleen met méér duurzame elektriciteitsopwekking in de regio. De gemeente Leiden heeft een verantwoordelijkheid in het realiseren daarvan. Grootschalige opwek met impact op de leefomgeving moet ontwikkeld worden met tenminste 50% eigendom van de lokale omgeving, en met aantoonbaar profijt voor de lokale omgeving.

Zorg voor perspectief op resultaat voor lokaal eigendom

Het doel van tenminste 50% lokaal eigendom vraagt van de lokale energiecoöperaties een grote inzet. Die wordt nu geleverd door vrijwilligers. Deze situatie is alleen houdbaar als er perspectief wordt geboden dat hun inzet inderdaad gaat leiden tot meer duurzaam opgewekte energie, waarvan de lusten ook in de omgeving terecht komen. De overheid moet zorgen voor dat perspectief.

II WARMTE

Neem geen overhaaste besluiten over restwarmte uit Rotterdam

Wij vragen om uiterste voorzichtigheid bij het nemen van een besluit over WarmtelinQ omdat wij zien dat niet alle overwegingen worden meegenomen in de besluitvorming. Er is een grote lacune in kennis over de technische kanten en de financiële consequenties van WarmtelinQ+ voor de Leidse regio. Wij zijn ook bezorgd dat de regionale plannen innovatieve lokale warmteoplossingen frustreren. In de toekomst hebben we alle soorten warmtebronnen nodig, dus óók de lokale. We verwijzen hierbij graag naar onze uitgebreide inspraakreactie in de vergadering van 18 mei en naar het webinar dat op 19 mei is georganiseerd door het Houtkwartier, waarin terechtte vraagtekens werden gezet bij grootschalige warmteoplossingen.

De belangrijkste voorwaarden bij de besluitvorming zijn wat ons betreft:

1. Transparante besluitvorming op basis van een onderbouwde afweging van beste opties (maatschappelijke kosten en baten analyse), onafhankelijk van de belangen van marktpartijen.
2. Betrekken van bewoners, zeker afnemers van het stadswarmtenet als direct belanghebbenden.
3. Kansen voor innovatieve lokale oplossingen, diversiteit en flexibiliteit.

Zorg dat bewonersparticipatie geborgd is

Het betrekken van bewoners bij de ingrijpende beslissingen rond (grootschalige) energieoplossingen is tot nu toe zo goed als volledig mislukt. Het lukt in onze ogen de betrokken overheden niet om het taaie bureaucratische proces rond de RES te vertalen in voor inwoners relevante informatie. Er is meer helderheid over de inspraakmogelijkheden nodig en de relevante informatie moet veel actiever verspreid worden dan nu het geval is. Stop met louter zenden en ga daadwerkelijk de dialoog aan met bewoners. Dat moet echt beter, zeker waar het gaat om besluiten rond warmtenetten die een direct gevolg hebben achter de voordeur en het huishoudboekje van de inwoners.

Een van de manieren is om meer ruimte aan lokale bewonerscoöperaties en andere vormen van georganiseerde samenwerking van bewoners te geven om een rol te spelen in de warmtetransitie. In de nieuwe Warmtewet krijgt de gemeente de bevoegdheid om 'kavels' en 'warmtebedrijven' aan te wijzen. Bewoners moeten de mogelijkheid krijgen om invloed uit te oefenen op de besluitvorming én om (indien gewenst) de warmtebedrijven in eigen beheer te nemen, zonder winstoogmerk en collectief eigendom met zeggenschap bij bewoners (warmteschappen). Hiervoor zullen op voorhand financiële middelen gereserveerd moeten worden.

Tot slot

Als lokale energiecoöperatie zien wij qua inhoud en participatieproces ruimte voor een aantal verbeteringen. Wij zien graag die verbeteringen als addendum of desnoods als bijlage bij de RES 1.0. Dat kan dan meegenomen worden in het proces dat volgt op de RES 1.0.

Coöperatie Energiek Leiden: Anne Marieke Schwencke, Tineke Mook, Rob Boerée, Alfons Ramb, Henk Jan Visser en Tjitske Veldkamp

Coöperatie Energiek Leiden is lid van Energie Samen, de koepelorganisatie voor energiecoöperaties, die samen met andere maatschappelijke organisaties onderstaand advies heeft opgesteld.
<https://departicipatiecoalitie.nl/wp-content/uploads/2021/05/Brief-Participatiecoalitie-raden-staten-en-waterschapsbesturen-RES-Spiekkaarten.pdf>